

РЕЦЕНЗІЙ

С. Л. Овсієнко, С. А. Цвілюк

ЗБІРКА, ЯКА ДОПОМАГАЄ УСВІДОМИТИ

(Сич О. Український націоналізм: традиція і модерн (вибрані статті, лекції, інтерв'ю, рецензії). — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2011. — 224 с.)

«Смію стверджувати, що всі мої політичні дії завжди були послідовними й здійснювалися в націоналістичному руслі. Я ніколи не змінював своїх ідеологічних принципів. Свідченням цьому є й сотні наукових та публіцистичних праць на теми українського націоналізму та його ідеології» [1].

Ці слова належать випускникам Івано-Франківського педагогічного інституту ім. Василя Стефаника, кандидату історичних наук, доценту Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, заступнику голови Всеукраїнського об'єднання «Свобода» з питань ідеології, голові Івано-Франківської обласної ради Олександру Сичу. Історик-науковець, політолог і довголітній політик-практик є автором 8 книг, 35 наукових та понад 150 публіцистичних статей, науковим редактором та упорядником 10 наукових збірників і праць, серед них творів провідного ідеолога ОУН Степана Ленкавського у 3 томах «Український націоналізм», співорганізатор ряду наукових конференцій, що відбулися в Івано-Франківську, Дніпропетровську, Луганську.

28 березня 2012 р. у Тернополі відбулася чергова презентація книги О. Сича «Український націоналізм: традиція і модерн». Ця збірка, яка присвячена 120-річчю від дня народження засновника і першого Провідника Організації Українських Націоналістів полковника Євгена Коновальця, містить виbrane статті, лекції, інтерв'ю та рецензії автора, об'єднані темою українського націоналізму.

За словами Олександра Сича, ідея збірника «Український націоналізм: традиція і модерн» виникла у процесі спілкування

із друзями й однодумцями та з потреби поділитися своїми роздумами з ними. Варто відмітити, що порушена тема є сьогодні актуальною, оскільки «...Українська Нація продовжує перебувати в такому стані, що вона знову потребує Героїв. Вона потребує зразків до наслідування, бо потребує боротьби. І боротьба продовжується! Тепер уже — за наповнення посталої Української держави українським національним змістом...» [2]. Ознайомившись із твором, читач віднайде в ньому низку думок, які концептуально важливі у сучасній політичній ситуації, що склалася в Україні. Тому суть українського націоналізму як едності суспільної свідомості й політичного руху можна виразити коротким визначенням Степана Ленкавського: «Націоналізм — це мислення і діяння інтересами своєї нації» [3].

Погоджуся з дослідником, що український націоналізм, який відіграв суттєву роль у політичній історії України ХХ ст., був і мусить бути об'єктом дослідження історичної науки.

Автор вільно володіє та оперує знаннями, продукує власні думки: «Очевидно також, що устократ легше оволодіти мистецтвом цитування класиків української націоналістичної думки та перевидання її надбань, аніж самим продукувати думки, ідеї та твори, що з позицій пошуку відповідей на сучасні проблеми Української нації розвивають сучасну ідеологію українського націоналізму» [4].

У збірці автор системно окреслює історичні корені, світоглядне підґрунтя та ідеологічно-програмні засади українського націоналізму, подає власне трактування окремих сторінок процесу його становлення й поширення, знаменних подій і постатей, визначає роль і місце націоналізму в новітній українській історії, розглядає його конструктивний потенціал в процесі розбудови Української держави (наприклад, «...ідеологія українського націоналізму завжди була соборницькою. Тому ми і сьогодні здійснюємо науковий аналіз та визначення тих цінностей, які вже реально об'єднують різні регіони України в одну національну спільноту і в одну державу. Очевидно, що такі цінності треба не тільки визначати, але й конструктувати...» [5]). Дослідники історії та діяльності Народного Руху України віднайдуть авторське бачення стосунків українського націоналізму та його носіїв з іншими політичними рухами та ідеологічними напрямками і концепціями, що, безумовно потребує

уваги, оскільки чітко проводиться межа між НРУ та ВО «Свобода». Крім цього, обґрунтуються потреби його принципово-го протистояння лібералізмові як ідеології глобальної денаціоналізації.

Структура книги є чіткою та добре вибудуваною. Її зміст складається з передмови та семи розділів, які спродуковані відповідно до порушених проблем: Розділ I. «Історія», Розділ II. «Світоглід», Розділ III. «Постаті», Розділ IV. «Націоналізм і демолібералізм», Розділ V. «Інтерв'ю», Розділ VI. «Рецензії», Розділ VII. «Націоналістичний вишкіл». Попри окремі повтори думок та посилань, публікації, що хронологічно охоплюють період останніх 10 років, гнучко й логічно взаємодоповнюють одна одну, виконують поставлені завдання.

Безпосереднє ознайомлення із книгою дає нам підстави віднести автора до когорти істориків, які творять націю, її Міфи і Дух: «...Кожна нація з Велетів духу формує Міф і на ньому виховує своїх нащадків та провідників завтрашнього дня. Во нація, що має за плечима тривалий історичний шлях, знає, наскільки мінливою може бути її доля. А отже, знає, що хоча Велетів духу і народжує скрутка, але велич духу слід плекати повсякчас — аби скрутка не застала зненацька» [6].

Книга несе в собі безперечну цінність як для людей, що визнають ідеологію українського націоналізму та беруть участь в організованому націоналістичному русі, так і для його дослідників. Тому сучасний український дослідник має можливість зрозуміти сутність українського націоналізму, спираючись на дане дослідження.

Однак, на нашу думку, праця О. Сича має бути розрахована на значно більшу аудиторію читачів, котрі повинні усвідомити своє національне «Я».

Джерела та література

1. <http://pravda.if.ua/news> (за 1 квітня 2012 р.)
2. Сич О. Український націоналізм: традиція і модерн (вибрані статті, лекції, інтерв'ю, рецензії). — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2011. — С. 69.
3. Там само. — С. 42.
4. Там само. — С. 96.
5. Там само. — С. 145.
6. Там само. — С. 73.